

З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

***Р. В. Сопівник, доктор педагогічних наук, доцент
О. В. Васюк, кандидат педагогічних наук***

У роботі висвітлена історія становлення та розвитку педагогічної складової професійної освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Показано діяльність педагогічного факультету від організації у 1963 році до сьогодення. Приділяється увага роботі кафедр, науково-педагогічних працівників, напрямам науково-педагогічної роботи.

Аграрна освіта, педагогічний факультет, педагогічна освіта.

Постановка проблеми. Відомо, що у XVII ст., завдячуючи генію Яна Амоса Коменського, на ґрунті філософії дає сходи нова наука – педагогіка. До сьогодення вона пройшла диференціацію за окремими видами, розділами, науковими напрямками. Серед них чільне місце належить професійній педагогіці, а в її руслі свої особливості має підготовка педагогів для вищих навчальних закладів різного спрямування і акредитації, що детерміновано специфікою діяльності майбутнього фахівця та потребами суспільства на певних стадіях його розвитку. У цьому зв'язку, як вважав Уїнстон Черчилль, вчителі дійсно «наділеного владою, про яку прем'єр-міністри можуть лише мріяти». Британський лідер мав на увазі не лише вагомий вплив, який здійснюють педагоги на процеси державотворення, розбудову громадянського суспільства, а й величезну відповідальність, яка на них покладається. Мабуть не тільки усвідомлення педагогом важливості своєї місії у підготовці і вихованні будівничих кращого майбутнього для народу і країни визначають рівень цивілізованості спільноти в умовах інформаційного, технотронного суспільства, але й особлива, добре продумана, налагоджена система підготовки вчителів-наставників, їх соціальний і правовий статус, рівень престижу професії інженера людських душ, що в значній мірі зумовлено ставленням держави до проблем освіти.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Варто відмітити, що в наукових дослідженнях є напрацювання щодо історичних аспектів становлення та розвитку аграрної вищої освіти. Серед них слід вказати на праці М.В. Зубця, Л.Й. Беренштейна, С.С. Коломійця, Л.Л. Білан, С.О. Білан, Л.П. Лановюк та ін.

Формулювання цілей статті. Проте, наявні напрацювання, не приділяють достатньої уваги розвитку саме педагогічної складової професійної освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, що і є метою даного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Існують докази, що ще у 1924 році у Київському сільськогосподарському інституті (один із початкових етапів формування теперішнього Національного університету біоресурсів і природокористування України) було започатковано агропедагогічне відділення для підготовки агрономів-педагогів (зав. відділенням професор І.М. Стойкевич) та з 1928 року культурно-технічний факультет (декан – професор О.О. Табенецький), стратегічною метою діяльності яких було створення культури колгоспного землеробства [2, с. 100]. До питання педагогічної професійної освіти та культури для аграрної галузі тут поверталися ще неодноразово у формі вищих трьох триместрових педагогічних курсів, робітфаку і нарешті у 1963 р. було засновано педагогічний факультет з метою підготовки викладачів для середніх спеціальних

сільськогосподарських навчальних закладів України, Білорусії та Молдови. Першим його деканом став П.Т. Русаков.

Факультет набирал на навчання слухачів, які вже мали базову вищу освіту аграрного профілю з навчанням на стаціонарному (1 рік) і заочному (2 роки) відділеннях. Набір слухачів проводився за направленнями навчальних закладів Міністерств сільського господарства союзних республік без вступних іспитів, але із стажем роботи 2 роки [3, с. 80]. На момент заснування, на стаціонарному відділенні факультету навчалося 120 осіб, заочному – 240. Зокрема, слухачі очної форми навчання отримували стипендію у розмірі 75 крб., а пізніше їм зберігали повністю заробітну платню на весь період навчання. Фінансування факультету здійснювалося безпосередньо із Москви. Після закінчення навчання слухачі виконували кваліфікаційну роботу і отримували свідоцтво за відповідною спеціальністю: інженер-педагог, електрик-педагог, агроном-педагог, зооінженер-педагог, економіст-педагог.

Навчально-матеріальною базою факультету стали лабораторії академії, спеціально обладнані аудиторії, кабінети. У процесі навчання використовувалися також лабораторії науково-дослідних інститутів педагогіки і психології Міністерства освіти УРСР, павільйони Виставки передового досвіду в народному господарстві Української РСР.

З дня заснування на факультеті працювали професор А.А. Гуменюк, доценти В.В. Швидкий, пізніше доцент А.І. Дьомін, старший викладач В.В. Ільїн, А.С. Мельничук, О.І. Киричук, С.І. Таткова та ін.

Кафедра педагогіки була створена у серпні 1964 р. Її фундатором став доцент О.П. Кондратюк [3, с. 81]. До того як Олександр Пантелеймонович прийшов на педагогічний факультет він був секретарем товариства «Знання» у Тернопільській області. За його керівництва на кафедрі ввели навчання слухачів на двох потоках: з українською мовою викладання і російською.

Варто зауважити, що викладачами кафедри (доц. О.А. Гуменюк, ас. В.В. Швидкий) викладались лише теоретичні дисципліни: педагогіка і психологія (лекційні й практичні заняття). Часткові методики були передані на спеціалізовані кафедри тогочасної сільськогосподарської академії.

Другим деканом педагогічного факультету з 1964 до 1989 року став Іван Володимирович Хоменко – випускник Київського сільськогосподарського інституту, факультету електрифікації сільського господарства, за спеціальністю інженер-електрик сільського господарства, кандидат економічних наук, професор. На його рахунок 65 наукових і науково-методичних праць, серед яких монографія, навчальний посібник, книги в співавторстві, брошури, методичні розробки, вказівки та рекомендації, наукові статті. Мав почесне звання «Заслужений працівник вищої школи Української РСР».

За керівництва І.В. Хоменка на факультеті щорічно навчалося близько 650 викладачів сільськогосподарських технікумів і шкіл України, СРФСР, БРСР, МРСР, Прибалтики та інших союзних республік за спеціальностями: інженер-педагог, електрик-педагог, агроном-педагог, зооінженер-педагог, економіст-педагог, пізніше (приблизно у 1975-1976 рр.) – будівельник-педагог, гідромеліоратор-педагог, лікар ветеринарної медицини-педагог. Після закінчення навчання слухачі (приблизно з 1985 р.) стали писати дипломну роботу і їм вручали диплом державного зразка про другу вищу освіту за відповідною спеціальністю.

За 25 років від часу створення, факультет підготував близько 5,5 тис викладачів. Багато випускників педагогічного факультету Української сільськогосподарської академії успішно працювали на керівних посадах у партійних, радянських і сільськогосподарських організаціях і установах, насамперед у сільськогосподарських (аграрних) навчальних закладах.

За успіхи у підготовці фахівців для сільського господарства 117 випускників факультету нагороджені орденами, медалями, дипломами Виставки досягнень народного господарства СРСР і Української РСР, 23 викладам присвоєно почесне звання «Заслужений учитель Української РСР» та інших республік.

Головним завданням педагогічного факультету того часу була підготовка викладачів середніх спеціальних навчальних закладів і підвищення кваліфікації на основі вивчення новітніх досягнень науки, техніки і передового педагогічного досвіду.

Велике значення у підготовці слухачів факультету відводилось педагогічній практиці, яка проводиться на базі 35 найкращих сільськогосподарських технікумів України та інших союзних республік, що затверджувалися безпосередньо Міністерством сільського господарства. Всебічній підготовці викладацьких кадрів на факультеті сприяли спеціальні курси з актуальних проблем етики та естетики тощо. Для слухачів організовувалися читацькі конференції, екскурсії в музеї, на художні виставки, в театри.

Завідувачами кафедри педагогіки у різні часи були доктори педагогічних наук, професори: О.П. Кондратюк (1965-1976 рр.), Д.А. Сметанін (1976-1988 рр.), О.А. Гуменюк. Колектив кафедри педагогіки, в якому працювало шість кандидатів наук, забезпечував викладання та практичні заняття з курсів педагогіки, психології й логіки. Заняття зі спеціальних дисциплін, методик їх викладання на факультеті здійснювали також 38 викладачів інших кафедр академії. Серед них професори: І.В. Веселовсь-

кий, Д.Я. Василенко, Л.К. Гринчук, М.А. Зеленський, В.П. Мертенс; доценти: В.С. Гапоненко, В.С. Гуменюк, В.П. Кравченко, Р.Д. Проценко, Н.А. Чуканко, А.Я. Чугай.

Специфіка факультету зумовила і такий напрямок наукової роботи, як розробка методики викладання спеціальних дисциплін у сільськогосподарських технікумах. Зокрема, О.А. Гуменюком була розроблена методика викладання агрономічних дисциплін: землеробства, рослинництва, пізніше – загальна і часткові методики були передані на кафедру педагогіки.

Кафедра технічних засобів навчання була створена у січні 1976 року як перший підрозділ такого спрямування у сільськогосподарських вищих навчальних закладах країни. Керівником було призначено доцента, а потім професора К.О. Квасневського.

Наукова робота того часу викладачів кафедр педагогіки і технічних засобів навчання була присвячена актуальним психолого-педагогічним проблемам середньої і вищої сільськогосподарської освіти і виховання студентської молоді, методиці викладання спеціальних дисциплін у сільськогосподарських технікумах.

Поряд із викладацькою та виховною роботою виконуються наукові дослідження. Науковці працюють над комплексною темою професійної педагогіки «Теоретичні основи і практика підготовки спеціалістів у середніх і вищих сільськогосподарських навчальних закладах». Результатом такої роботи став захист 4-х докторських (О.П. Кондратюк, О.А. Гуменюк, А.І. Дьомін, П.М. Олійник) та 12 кандидатських дисертацій.

Кафедра педагогіки з її педагогічним кабінетом стала своєрідним центром підвищення педагогічної культури викладачів, зокрема викладачів колишньої Української сільськогосподарської академії, які не мали базової педагогічної освіти. Під керівництвом О.П. Кондратюка колектив кафедри підготував і видав навчальний посібник «Педагогіка» для слухачів педагогічних факультетів та викладачів середніх сільськогосподарських навчальних закладів.

Творчий доробок науковців факультету з початку заснування до 1973 року – це 235 опублікованих праць, серед яких підручники, методичні вказівки, брошури, статті, головним чином з питань педагогіки.

З 1975 року викладачі педагогічного факультету читали спеціальні дисципліни для новостворених груп студентів на факультеті механізації (2 групи). По закінченню Української сільськогосподарської академії ці студенти отримували кваліфікацію інженер-педагог.

Цікавим є той факт, що у 1979-1980 слухачем педагогічного факультету стаціонарного навчання Української сільськогосподарської академії (нині – НУБіП України) був Станіслав Миколайович Ніколаєнко – міністр освіти і науки України у 2005-2007 рр. С.М. Ніоклаєнко тоді працював викладачем Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства, тому педагогічна освіта була йому необхідна за вимогою часу [5]. Грунтовна педагогічна підготовка С.М. Ніколаєнка, здобута на відповідному факультеті Української сільськогосподарському факультеті, стала хорошим підґрунтям для науково-дослідної роботи, що увінчалась захистом у 2009 році докторської дисертації

з педагогіки та присвоєнням вченого звання професора.

Кафедру загальноосвітніх дисциплін засновано у 1990 р. на базі кафедр фундаментальних дисциплін – вищої математики, ботаніки, неорганічної і аналітичної хімії. Очолив її доцент В.Г. Слюсаренко. Кафедра успішно працювала над розробкою посібників для слухачів підготовчого відділення, методичних розробок. Кафедрою підготовлено дві кандидатські дисертації, опубліковано 136 методичних розробок та наукових статей.

І.А. Кравець – декан факультету з 1991 р. У цьому ж році на посаду завідувача кафедри технічних засобів навчання обрано доцента, потім професора І.А. Кравця. На кафедрі проводились наукові дослідження з таких напрямів: дидактичні основи створення програмного забезпечення для управління пізнавальною діяльністю студентів з використанням ПЕ-ОМ: теорія і практика підготовки та використання екранних наочних посібників; теоретичні основи науково-виробничої творчості студентів аграрних навчальних закладів.

У травні 1994 року засновано кафедру методики навчання, яку очолив доктор педагогічних наук, професор П.М. Олійник. Викладачі кафедри підготували і видали ряд методичних вказівок-рекомендацій з удосконалення процесу навчання спеціальних дисциплін, а також навчально-методичні посібники.

Кафедра психології та культури сім'ї і побуту створена у серпні 2000 р. як перший підрозділ такого спрямування у аграрних закладах освіти. Керівником було призначено доцента В.М. Титова. Пріоритетним напрямком кафедри стало активне формування соціально-побутової культури студентів. Системне засвоєння студентами уявлень та регулятивів про шлюб, сім'ю, здоровий спосіб життя, культуру спілкування.

У 1994 р. факультет було об'єднано з підготовчим відділенням. Віктор Гнатович Слюсаренко очолив факультет у 1996 р. і перебував на цій посаді до 2001 року. Цього ж року педагогічний факультет виокремлено у окремий факультет та була ліквідована кафедра технічних засобів навчання [4, с. 94].

За часів керівництва педагогічним факультетом к.п.н., доцентом Тамарою Олександрівною Грабовською (2001-2002 рр.), відповідно до потреб держави, економіки та сільської місцевості, відбувся перший набір студентів на навчання за спеціальністю «Соціальна педагогіка». На сучасному етапі розвитку країни підготовці соціальних педагогів детермінована необхідністю надавати різносторонню допомогу, консультативну підтримку, сприяти соціальному захисту, забезпечувати організацію змістовного дозвілля, дбати про духовно-культурний розвиток усіх категорій населення на селі, насамперед дітей, молоді, людей працездатного і пенсійного віку.

Значний вклад у розвиток педагогічної освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України вніс Лузан Петро Григорович, доктор педагогічних наук, професор, – декан факультету педагогіки з 2001 по 2005 рр. та паралельно завідувач кафедри педагогіки. Петро Григорович – випускник інженерно-педагогічного відділення Української сільськогосподарської академії. В НУБіП України працює з 1980 року. 1980-1989 роки – асистент кафедри деталей машин і ПТМ, 1989-1990

роки – асистент кафедри виробничого навчання, з 1990 року – доцент кафедри педагогіки, з 1998 року – завідувач кафедри педагогіки.

Наступником П.Г. Лузана на посаді декана факультету стала Батечко Ніна Григорівна (2005-2008 рр.). Ніна Григорівна кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри прикладної та вищої математики, згодом декан факультету підготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів агропромислової і природоохоронної галузей. Як декан вона опікувалася студентськими справами: контроль за відвідуванням занять, умовами проживання студентів в гуртожитку, залучення студентів до активної участі у культурних, творчих, спортивних та інших заходах, які відбуваються на факультеті та в університеті. Ніна Григорівна внесла значний вклад у розробку нової структури навчальних планів ОКР «Магістр» за спеціальністю «Педагогіка вищої школи», налагодження співпраці з Центром соціальної реабілітації інвалідів, соціальних служб м. Києва. Дитячих будинків, дитячих садків з метою проходження практичного навчання студентів ОКР «Бакалавр» спеціальності «Соціальна педагогіка».

Впродовж останніх чотирьох років факультет очолює Тарасенко Ростислав Олександрович. Цей час ознаменувався динамічним розвитком педагогічного факультету, проявами чого стало наближення якості підготовки майбутніх фахівців до світових і європейських стандартів освіти. Під керівництвом Тарасенка Р.О.: проведено ліцензування і акредитацію спеціальності «Професійна освіта» для профілю землевпорядкування; започатковано підготовку фахівців ОКР «Магістр» галузі знань «Специфічні категорії» спеціальності «Управління навчальним закладом». Останнє забезпечило підготовку фахівців управлінської ланки освітніх закладів – шкіл сільської місцевості, профтехнічних навчальних закладів та аграрних вишів. Стараннями очолюваного Р.О. Тарасенком колективу отримано державний дозвіл на підготовку професіоналів науково-технічного перекладу саме для природоохоронної та агропромислової галузі де послуговуються специфічною термінологією. Ростислав Олександрович вніс свій вклад у розробку магістерських програм, що передбачають підготовку викладачів для аграрних ВНЗ де готують фахівців затребуваних ринком праці з напрямів біотехнології, деревообробка, транспортні технології, комп'ютерні науки, філологія (переклад), харчові технології та ін. Р.О. Тарасенко доклав значних зусиль до розміщення педагогічного факультету в новозбудованому навчальному корпусі, де виникла ціла низка сучасних навчально-наукових лабораторій, комп'ютерний клас, лекційні аудиторії обладнані мультимедійною апаратурою. В університеті, колектив педагогічного факультету створив методичні кабінети в кожному ННІ, що сприяє зближенню професійної освіти та фахової підготовки.

Гордістю педагогічного факультету є член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор кафедри методики навчання та управління навчальним закладом, директор навчально-наукового центру підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації Віктор Костянтинів Сидоренко. З його постаттю пов'язана успішна робота із ліцензування і акредитації нових, перспективних спеціа-

льностей підготовки фахівців-педагогів, створення кафедр. Віктор Костянтинович є лідером наукової школи, що займається вивченням проблем теорії та методики навчання графічним дисциплінам школярів і студентів, створення концепції і галузевого стандарту ступеневої підготовки вчителя, методологією науково-педагогічних досліджень, теорією і методикою виховання. Під керівництвом В.К. Сидоренка захищено 20 докторських та 70 кандидатських дисертацій з педагогіки.

Професором кафедри педагогіки є доктор педагогічних наук Зайченко Іван Васильович – випускник математичного факультету Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка. З 2011 р. Іван Васильович працює в Національному університеті біоресурсів і природокористування України на посадах завідувача кафедри методики навчання та управління навчальними закладами, а від так професора кафедри педагогіки. Зайченко Іван Васильович вивчає історію освіти, школи і педагогічної думки в Україні, педагогічну журналістику, педагогічну етику, методику математики. З під пера І.В. Зайченка вийшли найчитабельніші підручники і посібники з історії педагогіки, що схвалені Міністерством освіти і науки України. Іван Васильович є автором близько 250 наукових і науково-методичних праць.

Успішну діяльність педагогічного факультету вже протягом 50 років забезпечують окрім кафедр педагогічного спрямування, інші кафедри нині Природничо-гуманітарного навчально-наукового інституту, які формують філологічну, соціально-гуманітарну, культурологічну, природничу складові у відповідності до вітчизняних стандартів з урахуванням передового світового досвіду в освіті. При цьому для забезпечення фахової аграрної і природоохоронної підготовки одночасно діє система підвищення психолого-педагогічної компетентності асистентів, старших викладачів, доцентів і професорів технологічних кафедр шляхом організації функціонування постійно діючих науково-методичних семінарів, курсів підвищення педагогічної кваліфікації, надання консультативних послуг з питань навчальної і виховної роботи, управління освітньою діяльністю, основ загальної і вікової психології, педагогічної майстерності тощо. Крім того, керівництво закладами освіти відповідного профілю вимагає особливого типу менеджерів-лідерів, які мають широкий кругозір, позитивний життєвий досвід, володіють визначеним набором загально-управлінських, власне лідерських і специфічних якостей, як у ректора університету Героя України, академіка НАН та НААН України, почесного Президента Всесвітнього консорціуму аграрних закладів освіти і дослідницьких установ, радника генерального директора ФАО ООН від країн Східної Європи Дмитра Олексійовича Мельничука, бо при таких, вже не чисто аграрних, а поліпрофільних вишах, мають існувати бази практичного навчання студентів, дослідні поля, тваринницькі ферми, підрозділи з переробки, зберігання і реалізації сільськогосподарської продукції, науково-дослідні установи, технопарки, акредитовані вимірювальні лабораторії якості і безпеки продукції, необхідні для формування практичних умінь і навичок майбутніх фахівців, які оберуть для себе шлях навчати інших мудрому, доброму, вічному і, безсумнівно

професійному.

З огляду на це, на педагогічному факультеті університету готують не просто педагога, а педагога, спрямованого на гармонійне природокористування, використання біоресурсів, забезпечення якості життя. У цьому відношенні визначеними пріоритетами у підготовці педагогічних кадрів безсумнівно є «Соціальна педагогіка» та специфічні категорії «Педагогіка вищої школи» і «Управління навчальним закладом». До речі, специфічні категорії підготовки магістрів за своєю суттю – це елементи передових світових технологій безперервного навчання, коли бакалавр будь-якого професійного спрямування одержує іншу уподобану спеціальність магістра. Так навчають у дослідницьких університетах США і не даремно Національний університет біоресурсів і природокористування України розпочав процес міжнародної акредитації в Асоціації США SACSCOC.

Зауважимо, що розвивати магістерську підготовку у руслі педагогічних спеціальностей у Національному університеті біоресурсів і природокористування України взяли одними із перших у системі закладів освіти нашої країни [1, с. 68]

Успіх кожної педагогічної спеціальності полягає не лише у її ліцензуванні або акредитації. У нашому випадку кожен вид педагогічної підготовки супроводжувався створенням відповідних ефективних спеціалізованих випускових кафедр з висококваліфікованим складом науково-педагогічних працівників, серед яких нині 9 докторів педагогічних наук і 25 кандидатів педагогічних наук. Кафедра педагогіки з висоти свого 50-літнього досвіду опікується спеціальностями «Педагогіка вищої школи» та «Професійне навчання», забезпечуючи необхідні педагогічні умови для оволодіння студентами, слухачами системою знань з основ загальної педагогіки, методики виховної роботи, історії педагогіки, педагогічної майстерності, педагогічної етики та естетики. Майже 20 років діяльність кафедри методики навчання і управління навчальними закладами спрямована на передачу студентам знань із теорії і методики професійного навчання, управління навчальним закладом аграрного і природоохоронного профілю. Підготовка магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом» - це виклик часу, коли стало необхідним керувати установою, що поєднує аграрну освіту, науку і виробництво у ринкових умовах. Адже нині до системи Міністерства аграрної політики і продовольства України входять 23 вищі навчальні заклади III - IV рівнів акредитації, з яких 11 мають статус національних та 118 вищих навчальних закладів – I – II рівнів акредитації, у тому числі 92 коледжі й технікуми в складі аграрних університетських центрів. У цілому агроосвіта нараховує понад 250 тисяч студентів. Саме на них держава покладає надії в справі розвитку сільськогосподарського виробництва, яке в умовах зміни клімату, загострення продовольчої, економічної кризи, всезростаючого дефіциту енергоресурсів переживає труднощі перехідного періоду від командної до ринкової системи господарювання. Для вирішення завдань підготовки такої маси фахівців потрібні висококваліфіковані управлінці-педагоги, які розуміють і будуть враховувати у освітянській діяльності специфіку майбутньої професії своїх вихованців.

Крім того, на сучасному етапі розвитку країни, існує чітко виражена потреба суспільства і держави у підготовці соціальних педагогів покликаних надавати різносторонню допомогу, консультативну підтримку, сприяти соціальному захисту, забезпечувати організацію змістовного дозвілля, дбати про духовно-культурний розвиток усіх категорій населення на селі, насамперед дітей, молоді, людей працездатного і пенсійного віку. Тому у ногу з часом створено кафедру соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті, яка опікується підготовкою бакалаврів і магістрів - соціальних педагогів та проблемами застосування в освіті передових інформаційних і комунікаційних технологій.

Успіх педагогічних спеціальностей не був би повним без кафедри соціальної роботи і психології; нині ж загострюється потреба у новій спеціальності «Практична психологія» для агросфери і екосфери, оскільки проблеми села дуже далекі від вирішення. П'ять років тому було реалізовано подібну актуальність підготовки на педагогічному факультеті фахівців за напрямом «Філологія (переклад)» із спеціалізацією на агроекологічну сферу їх діяльності. Зумовлена ця спеціальність не лише потребами агропромислового комплексу та наукових установ аграрного спрямування у фаховому перекладі з англійської і німецької мов, але й необхідністю у викладачах іноземної мови для тих же аграрних навчальних закладів та сільських шкіл, що можна здійснювати лише у поєднанні з психолого-педагогічними складовими підготовки перекладачів-педагогів.

Одночасно на педагогічному факультеті функціонує аспірантура і докторантура з підготовки наукових педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Висновки. Отже, нині на педагогічному факультеті створено практично повний цикл навчання і виховання впродовж життя: бакалавр – спеціаліст – магістр – кандидат наук – доцент – доктор наук – професор ... Усі ці підрозділи і громадські організації разом із педагогічним факультетом об'єднаними силами у складі Природничо-гуманітарного навчально-наукового інституту, здатні подолати проблему дефіциту педагогічних кадрів для галузевих закладів освіти аграрного і екологічного спрямування.

Перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження не претендує на вичерпне висвітлення зазначеної проблеми. Перспективною залишається більш детальніше дослідження історії становлення та розвитку кафедри педагогіки.

Список літератури

1. Білан С.О. Історія вищої аграрної освіти незалежної України: монографія. – К.: Аграрна освіта, 2008. – 170 с.
2. Живора С.М. Аграрна освіта в Наддніпрянській Україні (кінець XIX – 1950-ті рр.) // Вісник аграрної історії: зб. наук. пр. – Вип. 3 – К., 2012. – С. 96-109.
3. Національний аграрний університет України (1898-1998) / Укладачі Д.О. Мельничук, А.Г. Середюк, В.І. Рябченко, В.Я. Хоменко, В.Д. Мойсеєнко. – К.: «УХЛ-Прес» (рекламно-видавничий центр АТ «Україна-Холдинг-Лізинг»), 1998. – 112 с.
4. Становлення і розвиток аграрної освіти та науки в Україні (з найдавніших часів до сьогодення) / Д.О. Мельничук, М.В. Зубець, Л.Ю. Беренштейн, С.С. Коломієць, С.К. Гузеватий, Нац. аграр. ун-т. – К.: НАУ, 2004. – 144 с.

5. Список слухачів педагогічного факультету першого курсу стаціонарного навчання Української сільськогосподарської академії на 1979-1980 навчальний рік., затверджений деканом педагогічного факультету І.В. Хоменко. Матеріали поточного архіву деканату педагогічного факультету. Національного університету біоресурсів і природокористування України – 2013 р., 6 стор.

6. Тарасенко Р. О. Буцик І.М. Педагогічний факультет. 50 років. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. – 20 с.

В работе описана история становления и развития педагогической составляющей профессионального образования в Национальном университете биоресурсов и природопользования Украины. Показано деятельность педагогического факультета от организации в 1963 году до сегодняшнего дня. Уделяется внимание работе кафедр, научно-педагогических работников, направлениям научно-педагогической работы.

Аграрное образование, педагогический факультет, педагогическое образование.

In this work reveal the history of formation and development of the educational component of professional education at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine from the organization in 1924 agro-pedagoical department to train, teachers, and in 1928 the cultural and technical faculty to present. Deals with since 1963 (founding Faculty of Education) establishment of departments, scientists who worked on them , their achievements, areas of research. The information about the deans, who led the Faculty of Education , their biographical data and work done in office. Attention is paid and current areas of faculty: the opening of new specialties, their accreditation, cited statistics student contingent. This article also draws attention to the future prospects of the Faculty ka its departments, plans for the future. also draws attention to the future prospects of the Faculty ka its departments. It is shown that at the Pedagogical Faculty created almost a full cycle of training and education for life: Bachelor - Specialist - Master - PhD - Associate Professor - Ph.D. - Professor. All these departments and NGOs with teaching faculty is now integrated in the Natural and humanities research institute.

Agricultural Education, Faculty of Education, pedagogical